

הלכות מעשר כספים

מתוך הארכיון של מתימן יבוא (my1.co.il)

מהאתר תימני ישראל.

מוסדות מתימן יבוא

שלחן ערוך המקוצר יורה-דעה

סימן קס"ט הלכות צדקה ומעשר-כספים

[א] מצות-עשה לָתֵן צדקה לעניי ישראל, שנאמר פתוח תפתח את ידך לו. ונאמר וְחֵי אחיך עמך. וכל הרואה עני מבקש, והעלים עין ממנו ולא נתן לו צדקה, עובר בלא תעשה, שנאמר לא תאמץ את לבבך, ולא תקפוץ את ידך, מאחריך האביון. ואין מברכים על מצוה זו, הן כשנותן ליד העני או הגבאי, הן כשנותן לקופה של-צדקה :

[ב] הצדקה היא סימן לזרע אברהם אבינו, שנאמר כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו וגו' לעשות צדקה. ואין כסא ישראל מתכונן ודת האמת עומדת, אלא בזכות הצדקה, שנאמר בצדקה תִּכְוֶנֶנִי. וגדול העושה צדקה יותר מכל הקרבנות, שנאמר עֲשֵׂה צדקה ומשפט, נבחר לִי מִזֶּבַח. ואין ישראל נגאלים אלא בצדקה, שנאמר ציון במשפט תפדה, וְשָׁכֵנָה בצדקה :

[ג] לעולם אין אדם מַעְנִי מן הצדקה, ואין דבר רע ולא היזק מתגלגל בשביל הצדקה, שנאמר והיה מַעְשֵׂה הצדקה, שלום. כל המרחם מרחמים עליו, שנאמר ונתן לך רחמים ורחמך והרכך. וכל מי שהוא אכזרי, יש לחוש לַיְחוסו. שאין האכזריות מצויה אלא בגויים, שנאמר אכזרי המה ולא יִרְחֻמוּ. והקדוש ברוך הוא קרוב לשועת עניים, שנאמר וצעקת עניים ישמע. לפי-כך צריך להזהר בצעקותם, שהרי ברית כרותה להם, שנאמר והיה כי יצעק אֵלֵי, ושמעתי כי חנון אני. ואמרנו במדרש כי דלת שאינה נפתחת לעני, תִּפְתַּח לרופא. ויתן האדם אל ליבו, שהוא מבקש כל שעה פרנסתו מהקדוש ברוך הוא, וכמו שהוא מבקש שהקדוש ברוך הוא ישמע שועתו ותפילתו, כך הוא ישמע שועת העניים. גם יתן האדם אל ליבו, כי הוא גלגל החוזר בעולם, וסוף שיבוא הוא או בנו או בן-בנו לקבל צדקה. ואל יעלה על ליבו לומר, איך אחסר ממוני ליתנו לעניים. כי צריך הוא לדעת שאין הממון שלו, אלא פקדון לעשות בו רצון המפקיד. וזה חלקו מכל עמלו בעולם הזה, כמו שנאמר והלך לפניך צדקך. והצדקה דוחה גזירות רעות, ומוסיפה חיים לאדם, ומביאתו לחיי העולם הבא :

[ד] כל אדם חייב ליתן צדקה כפי השגת ידו. ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה, כגון שיש לו מעט ממון שלו, ואינו נושא ונותן בו (שמותר לו ליטול מן הצדקה, כיון שאין לו קָרָן כדי להתפרנס מן הריחוק), מכל-מקום חייב ליתן צדקה ממה שיתנו לו, הואיל ויש לו במה להתפרנס. ואפילו אינו יכול ליתן אלא דבר מועט, אל ימנע את עצמו, כי המעט משלו חשוב כמו הרבה מן העשיר. וכן אמרו רבותינו ז"ל , נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח, ובעולת עוף אשה ריח ניחוח, ובמנחה אשה ריח ניחוח, לומר לך, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין ליבו לאביו שבשמים. אבל כל שאין לו אלא די פרנסתו, אינו חייב ליתן צדקה, כי פרנסת עצמו קודמת לכל אדם :

[ה] אשה, חייבת גם-כן בצדקה. אבל כשהיא נשואה, אין לקבל ממנה אלא מעט, אך לא צדקה מרובה זולתי ברשות בעלה, ואפילו אם היא עוסקת במסחר וכדומה. ומה נחשב מעט, אינו קבוע, אלא הדבר תלוי לפי עושר הבעלים וענייתם. ואם הבעל קמצן ומקפיד, אסור לקבל ממנה אפילו מעט, וזה נחשב גזל. וכן אם אשה נוהרת מבעלה שלא יראה, או מזהירה שלא יודע לו מזה. ונאמנת אשה לומר שהיא נותנת בשליחות בעלה או ברשותו :

[ו] כמה נותנים לעני. אם הוא מקבל בְּחֻשָּׁא, מחוייבים אנשי העיר ליתן לו כל מחסורו, כאשר היה רגיל מקודם שְׁהָעָנִי. ועל זה נאמר די מחסורו אשר יחסר לו. אבל עני הַמְחִיזָר על הפתחים, אין נותנים לו אלא מתנה מועטת לפי ערכו. ולכל-הפחות יתנו לו בכל עיר לחם ומזון שיעור שתי סעודות, ומקום ללון. ואם הוא צריך לשאת אשה, וכן אשה הצריכה להינשא, נותנים להם צרכי הבית והוצאות הנישואין כפי הראוי להם :

[ז] חכמינו ז"ל קבעו באיזה אופנים זכותו של-עני ליטול צדקה, ובאיזה לא. כגון שאם יש לו מאתים זוז, אינו רשאי ליטול, וכדומה. אבל הדברים אמורים דוקא בזמנם, שהיה סכום מועט זה מספיק לעני להתקיים במשך שנה אחת, מפני שמלבד זה היו מחלקים לעניים בכל יום תַּמְחוי, דהיינו לחם ושאר מיני מאכלים שגבו מן הבתים. וכן נטלו מן השדות לקט שכחה ופאה, ומעשר-עני. לפי-כך בזמן הזה שאין את כל אֵלוֹ, יכול ליטול מן הצדקה יותר ויותר, עד שתהא לו קָרָן שיוכל להתפרנס הוא ובני-ביתו מן הריחוק :

[ח] אין שיעור קצוב מן התורה כמה חייב אדם ליתן צדקה. אבל חכמינו ז"ל תיקנו שלא ימנע מליתן פחות משלישית השקל בכל שנה ושנה, כמו שנאמר והעמדנו עלינו מצוות לתת עלינו שלישית השקל בשנה. והם רנ"ו פרוטות. ולכן אם נתן פחות מזה, לא קיים מצות צדקה. ומדה בינונית ליתן אחד מעשרה מנכסיו, וזהו הנקרא "מעשר-כספים". ונתינת פחות ממעשר, נקראת "עין רָעָה". ומצוה מן המובחר שיתן עד חֻמָּשׁ מנכסיו. אבל יותר מחומש, לא יבזבז, שלא יצטרך לבסוף הוא עצמו לבריות. אלא כגון במקום שיש

פיקוח־נפש. וכן אם נמצאים כעת עניים לפניו וידו משגת בריוח, יתן כפי הנצרך להם אף־על־פי שזה יותר מחומש. ובלבד שלא יבזבז את כל נכסיו וְיַעֲנִי, ואין זו חסידות אלא שטות :

[ט] מן האמור בסעיף הקודם נמצאנו למדים כי מעשר־כספים, אינו חובה מן התורה, ואף לא מדרבנן. ורק מגידולי קרקע נצטוונו להפריש תרומות ומעשרות, ולא מריוח ממון. אבל היא הנהגה טובה ומשובחת. ולא עוד אלא שמובטח לו שיזכה על־ידה למעלת העושר. ובשום עניין אסור לנסות את הקדוש ברוך הוא, שנאמר לא תנסו את יי' אלהיכם, חוץ מבעניין זה, שנאמר הביאו את כל המעשר וגו' ובחנוני נא בזאת אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ומכל־מקום יש למעשר־כספים אסמכתות ורמזים מן המקראות, כגון ממה שנאמר עשר תעשר את "כל" תבואת זרעך, כל לרבות שאר רווחים. ונאמר כבוד את יי' מהונך, ומראשית כל תבואתך. גם אבותינו עליהם השלום הפרישו מעשר מרכושם, אברהם, שנאמר ויתן לו מעשר מכל. יצחק, שנאמר ויזרע יצחק וגו' מאה שערים ויברכהו יי'. יעקב, שנאמר וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך. ויש למעשר סוד ויסוד, לכן יזהר שלא להוסיף עליו ולא לגרוע ממנו, כי כל המוסיף גורע. ואם נותן יותר, יתכוין שהוא בתורת צדקה בעלמא, ולא מעשר :

[י] שנה ראשונה, יפריש המעשר מן הקרן. מכאן ואילך, יתן מעשר מן הריוח שהריוח כל שנה. והוא הדין למי שמקיים מצוה מן המובחר ונותן חומש, בשנה ראשונה יפריש מן הקרן, ואחר־כך כל שנה חומש מן הריוח :

[יא] טוב שְׂיִתְּנָה בתחילת קבלתו הנהגה זו, שהוא עושה אותה "בלי נדר", וגם שאין בדעתו לנהוג כן לעולם. פן יכשל חס ושלום בעוון נדרים, אם מאיזו סיבה לא יקיים במשך הזמן, וכן אם ירצה ליתן לדבר מצוה. ונכון גם־כן להתנות שאם יתברר לבסוף שחילק יותר מן המעשר או החומש של־רווחיו בשנה זו, יוכל לנכותו מחשבון המעשר או החומש של־שנה הבאה. ויוצא בתנאים אלו מכל מיני פקפוקים ומחלוקות הפוסקים :

[יב] כדי שלא ישכח ויטעה, ירשום בפינקס מיוחד כל הרווחים שיזמין לו ה', אחר ניכוי ההוצאות המוכרחות לעסק. ומן הראוי אם אפשר לעשות חשבון ולהפריש המעשר או החומש מיד בכל פעם שמקבל ריוח. ואם לאו, לכל־הפחות כל חצי שנה, או על כל פנים פעם אחת בשנה. ואם מקבל משכורתו מדי חודש בחודשו, יעשה חשבון בכל חודש. ואם אירע לו הפסד מרווחיו בתוך הזמן, ינכה אותו מן החשבון, והמעשר או החומש יהיה רק מן הנותר. וירשום בפינקסו כל מה שמזדמן לו ליתן לצדקה בתוך הזמן, כגון למחזירים על הפתחים, ואפילו סכום קטן, וינכה הכל מן המעשר או החומש. ויחלק הכסף תכף אם אפשר, ואם לא נודמנו לו האנשים שבדעתו ליתן או לשלוח להם, ישהנו אצלו במקום נפרד ומשומר :

[יג] הפרשת מעשר־כספים היא מכל מה שמרויח האדם. כגון מעסקיו וסחורותיו, או רבית שנוטל מן הגויים או בהיתר עיסקא, וכן ממשכורתו כגון שהוא כותב או מלמד, או תמורת מלאכה שעשה כגון גר או חייט. וכן אפילו אם מצא כסף. ואף אם קיבל ירושה או מתנה, הַגֵּם שהבעלים כבר עישרו את הממון הזה, מכל־מקום כיון שעבר לרשותו צריך הוא גם־כן לעשר. והוא הדין ללומדי־תורה המקבלים תמיכה מבית־המדרש שהם לומדים בו. וכל כיצא באלו. וגם מי שמקבל כסף במתנה לקנות בו דבר מסויים לעצמו או לבני־ביתו, צריך להפריש מזה מעשר, כי הנותן אינו מקפיד על זה כל־כך. ויש מחמירים שצריך החתן לעשר מהנדוניא שמכניסה לו הכלה וממה שאביו נותן לו, וכן מן המתנות הכספיות שמקבלים הזוג לחתונה (אבל לא מחפצים) ואף מן הכסף שקיבלו מהוריהם לקניית דירה וכדומה :

[יד] עיקר המעשר ניתקן לחלקו לַעֲמִלֵי־תורה למען יתחזקו לעסוק בתורת ה'. אמנם אם יש לו קרובים עניים, הם קודמים להם, ואפילו בניו ובנותיו הנשואים אם אין להם כדי פרנסתם. ואפילו לאביו ולאמו מותר ליתן. אבל אם יש בידו יכולת לפרנסם ממקום אחר, על זה אמרו חכמים תבוא מֵאֲרָה למי שמפרנס אביו ואמו ממעות־צדקה :

[טו] יכול להשתמש במעשר־כספים להכניס לחופה חתן וכלה נזקקים, או לחולים נצרכים וכדומה. וכן לבנייתם והחזקתם של־מקוואות, בתי־כנסיות ובתי־מדרשות וכדומה מִצָּרְכֵי־הציבור. אבל לא לקנות לעצמו חפץ של־מצוה, כגון תפילין ואתרוג. (אבל התוספת להידור המצוה, יכול ליקח מן המעשר). ואף לא מתנות־לאביונים בפורים, כיון שזו חובה נפרדת. ויש אומרים שמותר לקנות במעשר "מברכים" בספר תורה, או שאר מצוות בבית־הכנסת, הן שיקרא הוא עצמו הן אם מכבד לאחר, ובלבד שנתכוון בשעת קנייתו שישלם זאת מן המעשר, ולא שאחרי־כן עלה בדעתו לפרוע חובו מזה. ויש מתירים אף כל דברים של־מצוה, אם לולא המעשר לא היה יכול לעשותם, כגון מנורות לבית־הכנסת, להיות סנדק, ספרים ללמוד בהם ולהשאילם [ובתנאי שירשום עליהם שנקנו ממעשר כספים, פן ישכח, ובפרט כדי שלא יחזיקו בהם יורשיו אחריו], הדפסת ספרים וכדומה. ולכן טוב להתנות על כך בתחילת קבלתו וכדלעיל סעיף י"א:

[טז] עני שהוא עֹבְרִין במזיד על אחת מכל המצוות האמורות בתורה ולא עשה תשובה, אין חובה ליתן לו צדקה, ולא להלוות לו. ואם היתה כוונתו להכעיס, אסור ליתן לו ולהלוותו, אפילו לא עבר אלא פעם אחת. אך עניי גויים (בין עם עניי ישראל ובין בפני עצמם) מפרנסים ומלבישים אותם מפני דרכי שלום :

[יז] אסור ליטול צדקה מגוי בפרהסיא, אף־על־פי שהגוי מחלק גם לעניי גויים, מפני שזה חילול השם, כאילו שאין רחמים בישראל. אלא אם כן אין לעני ברירה, דהיינו כשאינו יכול לחיות מן הצדקה שמקבל מישראל, ואין אפשרות לקבל מהגוי בצנעא. ואם הגוי שולח צדקה לישראל דוקא, אסור לקבל ממנו אפילו בצנעא, שלא לגרום לו זכות, מפני שהצדקה מכפרת עוונות, ונאמר ביבוש קצירה תִשְׁכַּרְנָה, דהיינו כשתכלה לחלוחית הזכויות של־גויים אז ישברו, וישראל יגאלו :

[יח] הרוצה לזכות לעצמו, יכוף את יצרו הרע, וירחיב ידו. וכל דבר שהוא לשם־שמים, יהיה מהטוב והיפה. כגון אם בנה בית־הכנסת, יהיה נאה מהבית שהוא יושב בו. האכיל רעב, יאכילהו מהטוב ומהמתוק שבשלחנו. כיסה ערום, יכסהו מהיפה שבכסותו. הקדיש דבר, יקדיש מהיפה שבנכסיו. וכן הוא אומר כָּל חֵלֶב, לַיהוָה. דהיינו מן המובחר, כמו ואכלו את חלב הארץ :

[יט] הנותן לבניו ולבנותיו כשאינו חייב במזונותיהם מצד ההלכה, דהיינו כאשר הם יותר מגיל שש שנים, כדי ללמדם תורה, ולהנהיגם בדרך ישרה, הרי זה נחשב לו לצדקה. ולא עוד אלא שצריך להקדימם לאחרים. ואפילו אינו בנו אלא קרובו, הוא קודם לכל אדם. ועניי ביתו קודמים לעניי שכונתו, ועניי שכונתו קודמים לעניי עירו, ועניי עירו קודמים לעניי עיר אחרת, שנאמר לאחיך לענייך ולאביוןך בארץ. אבל גְּבַאי־צדקה המחלק את הצדקה, צריך לזוהר שלא ירבה לקרוביו יותר מלשאר עניים :

[כ] כל הנותן צדקה לעני בְּסֵבֶר פנים רעות ופניו כבושות בקרקע, אפילו נתן לו אלף שקלים, איבד את זכותו והפסידה, ועובר על ולא ירע לבבך וגו'. אלא צריך ליתן לו בְּסֵבֶר פנים יפות ובשמחה ומתאונן עמו על צרתו, כמו שאמר איוב אם לא בכיתי לְקִשָּׁה יום, עגמה נפשי לאביון. וידבר אליו דברי נחמות, שנאמר ולב אלמנה אֶרְנֵן :

[כא] אסור להחזיר ריקם את העני שמבקש, ואפילו אינו נותן לו אלא גְּרוּגָת אחת, שנאמר אל יִשׁוּב דָּךְ נכלם. ואם אין בידו מאומה ליתן לו, יפייסוהו בדברים. ואסור לגעור בעני או להגביה הקול עליו בזעקה, מפני שליבו נשבר ונדכה, והרי הכתוב אומר לב נשבר ונדכה, אלהים לא תבזה. ואוי למי שהכלים את העני, אוי לו. אלא יהיה לו כמו אב, בין ברחמים בין בדברים, שנאמר אב אנכי לאביונים :

[כב] הצדקה, היא בכלל הנדרים. לפי־כך האומר הרי עלי כך וכך שקלים לצדקה, או הרי שקלים אלו לצדקה, חייב ליתנם לעניים מיד. ואם איחר, עובר על מה שנאמר לא תאחר לשלמו, כיון שיכול ליתנם מיד. ואם אין עניים מצויים לו, חייב להפריש ולהניח עד שימצא עניים. ואם נדר בבית־הכנסת צדקה לעניים או למוסדות שנותנים לידי הגבאי וכדומה, אינו עובר עד שיתבע אותו הגבאי, ואז עובר עליה מיד, אם לא כשיודע שהגבאי אינו צריך כעת את המעות אלא שניחן למשמרת אצלו. ומי שאמר, אתן שקל צדקה לפלוני, אינו עובר עד שיבא אותו עני, אף־על־פי שמצויים עניים אחרים. ויכול כל אדם להפריש מעות לצדקה, שיהיו מונחים אצלו לחלקם מעט מעט כפי שיראה לו :

[כג] מי שנדר בבית־הכנסת לצורך קניית "מברך" בקריאת ספר־תורה וכדומה, או עבור מי שברך לחולה והשכבה, צריך ליתן לאותה בית־הכנסת דוקא. ואם היה זה בבית־כנסת שאינו רגיל להתפלל שם, או שהתארח בעיר אחרת, צריך ליתן להם דוקא. וכן נוהגים :

[כד] הנודר לצדקה, אינו יכול לחזור בו, אלא אם כן התיר לו תלמיד־חכם בצירוף שניים עמו כדין התרת נדרים (וכדלעיל סימן קס"ח סעיפים י"א ו"ג). אבל אסור בהחלט לחכם להתיר לו, מפני הפסד העניים, אלא שמכל־מקום הנדר הותר. ומי שנדר בטעות או בשגגה, אינו כלום. ואם אינו יודע כמה נדר, מרבה ליתן עד שידע שלא נתכוון לסכום כל־כך רב :

[כה] אינו נחשב שנדר לצדקה, אלא אם כן הוציא בפיו. אבל אם רק חשב בליבו לנדור, ואפילו גמר הדבר בליבו דהיינו שבא לידי החלטה, אין זה כלום. אמנם לכתחילה יש להחמיר, אלא שבזה מותר לו לעשות התרת נדרים. ואם הכין כסף אלא שלא מצא את העני או את הגבאי, צריך ליתנו להם בפעם אחרת :

[כו] חובה להעמיד בכל עיר גְּבַאי־צדקה, אנשים ידועים כשרים ונאמנים, שיחזרו לגבות מכל אחד ואחד מה שהוא ראוי ליתן ודבר הקצוב עליו. וצריך שיהיו הגבאים חכמים ונבונים, וידקדקו שלא יהיו העניים רמאים. וגבאי שאינו נאמן, אין ליתן צדקה על ידו, אלא יחלק כל אחד בעצמו. וכן אין ליתן למי שפושט יד, כשיודע בו שהוא רמאי :

[כז] הכופה אחרים שיתנו צדקה וּמַעֲשֵׂה אותם, שכרו גדול משכר הנותן, שנאמר והיה מַעֲשֵׂה הצדקה, שלום וגו'. ודוקא אם מַעֲשֵׂה את מי שיש באפשרותו ליתן, וגם יזהר שלא לביישו ברבים. ועל גבאי צדקה וכיוצא בהם שגובים את הצדקה נאמר וּמַצְדִּיקֵי הרבים פְּכוּכִים. וגבאי צדקה שהעניים מחרפים אותם, אין להם לחוש, כי על־יד־זה זכותם יותר גדולה :

[כח] קופות־צדקה המונחות בבתיים, שמכניסים בני־הבית לשם מזמן לזמן מטבעות ושטרות־כסף לצרכי צדקה לשיבות ומוסדות וכדומה, אין להם לקחת מתוכן הלוואה לצורך עצמם. כי מיד בנתינת הכסף לקופה, נחשב כאילו בא ליד הגבאי, הואיל והקופה היא של־ישיבה. אבל מותר להשתמש בהם, כגון לפרוט מכסף גדול לכסף קטן, או בהיפך. ואם עבר זמן רב ולא באו לרוקן את הקופה, אסור לשנות ולמסרה אפילו לישיבה אחרת [כי אין לשנות מצדקה לצדקה אפילו כמותה, וכל שכן לשוּנָה ממנה] אלא יחפש אחריהם וימציאנה להם, ויכול לנכות ממנה הוצאות המשלוח :

[כט] המעלה הגדולה שאין למעלה ממנה במעלות הצדקה, היא המחזיק ביד ישראל הפך ומטה ידו, קודם שהעני לגמרי, שיתן לו מתנה הגונה בדרך כבוד, או שילוהו מעות או יעשה עמו שותפות, או ימציא לו איזה עסק או מלאכה כדי לחזק ידו, עד שלא יצטרך לבריות. ועל זה נאמר {קיא} והחזקת בו, כלומר תחזיק בו עד שלא יפול {קיב}:

[ל] יש ליזהר ליתן את הצדקה בסתר בכל מה שאפשר. ואם יכול ליתנה באופן שהוא בעצמו אינו יודע למי נותנה, וגם העני אינו יודע ממי קיבלה, טוב מאד {קיג}. ועל-כל-פנים לא יתפאר האדם בצדקה שהוא נותן. אך אם מקדיש איזה חפץ לצדקה, מותר לו לכתוב שמו עליו שיהא לו לזכרון, וראוי לעשות כן {קיד}:

[לא] חובה להשגיח בפרט על תלמיד-חכם עני, לתת לו לפי כבודו. ואם אינו רוצה לקבל, מתעסקים לסחור לו סחורה, שמוכרים לו סחורה בזול, וקונים ממנו סחורתו ביוקר. ואם הוא יודע להתעסק בפרקמטיא, מלויים לו מעות לסחור בהם {קטו}. ואמרו רבותינו ז"ל {קטז} כל המטיל מלאי לתלמיד-חכם, זוכה ויושב בשיבה של-מעלה. ועוד אמרו {קיז} שכל הנביאים לא נתנבאו (הטובות והנחמות שאמרו) אלא לעושה פרקמטיא לתלמיד-חכם ולמשיא בתו לתלמיד-חכם, ולמהנה תלמיד-חכם מנכסיו וכו':

[לב] לעולם ירחיק אדם את עצמו מליטול צדקה, ויתגלגל בצער שלא יצטרך לבריות. וכן ציוו חכמינו ז"ל {קיח} עשה נשבתך חול, ואל תצטרך לבריות {קיט}. ולא זו בלבד, אלא מדת חסידות להתרחק מלקבל אפילו בתורת מתנה (כדלעיל חלק אורח-חיים הלכות דעות ומדות סימן מ"ח סעיף כ'). ולתלמיד-חכם מותר לקבל אפילו צדקה בדרך כבוד, כדי שלא יתבטל מתלמוד-תורה:

[לג] כל מי שאינו צריך ליטול מהצדקה, ומרמה את הבריות ונוטל, אינו מת מן הדין עד שיצטרך לבריות. והרי הוא בכלל מה שנאמר {קכא} ארור הגבר אשר יבטח באדם. וכל מי שצריך ליטול, ואינו יכול לחיות (זולתי בחיי צער קרוב למיתה) אלא אם-כן יטול, כגון זקן או חולה או בעל יסורים וכדומה, ומגיס דעתו ואינו נוטל, הרי זה שופך דמים ומתחייב בנפשו, אם ימות או יחלה יותר, ואין לו בצערו אלא עוונות וחטאים. וכל מי שצריך ליטול ומצער עצמו, ודוחק את השעה וחי חיי צער, כדי שלא יטריח על הציבור, אינו מת מן הדין עד שיפרנס אחרים משלו, ועליו ועל כיוצא בו נאמר {קכב} ברוך הגבר אשר יבטח ב"י והיה י"י מבטחו {קכג}:

+ הוסף תגובה חדשה

תגובות: (צפה ב- תגובות בעמוד זה)

בטעינה...

+ שלח משוב

[מפת אתר](#) | [חזרה למעלה](#) | [צור קשר](#) | [חזרה למסמכים מודפס](#) | [בוא](#)

**זכות לימוד התורה בנוסח תימן ושימור המסורת והחייאת מורשת תימן
תעמוד לתורמים היקרים נאמני עדת תימן לברכה והצלחה ישועה ורפואה ומילוי כל משאלה.**

תרום בשמחה ללימוד ילדי תימן

להפקיד או העברה בנקאית לחשבון הת"ת: מבשר טוב, בנק מרכנתיל, סניף גאולה 635 ירושלים. מספר חשבון 55631

לפרטים נוספים להתקשר לטלפון [050-4148077](tel:050-4148077) תזכו למצוות עם שפע ברכה והצלחה.

אם יש בקשה מיוחדת לתפילת הילדים [שלחו הודעה](#). אפשר גם בווטסאפ 054-2254768

מתימן יבוא הישיבה המרכזית לבני עדת תימן. ירושלים רחוב תרמ"ב 6. טלפון: 02-5812531 דוא"ל: mtyavo@gmail.com פקס: 077-

4448207 חשבון בנק הדאר: 4874867

מבשר טוב - ת"ת לבני עדת תימן רחוב יחזקאל 46 ירושלים. גני ילדים רחוב ארץ חפץ 112 כניסה ב ירושלים.

דוא"ל: mtyavo@gmail.com

לייבסיטי - בניית אתרים